

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/162/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120275655
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2021:6120275655.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: Poštová banka a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890 zastúpeného Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, proti žalovaným: X. I. X., K.. XX. XX. XXXX, I. O. Č. XX, XXX XX Č., 2. V. X., K.. XX. XX.XXXX, I. O. Č. XX, XXX XX Č., o zaplatenie 5428,48 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 5392,48 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 5000 eur od 29.5.2018 do zaplatenia, a to všetko im povoľuje uhradiť v 80-eurových mesačných splátkach splatných vždy každého 25-teho dňa toho, ktorého mesiaca k rukám žalobcu, začínajúc právoplatnosťou tohto rozsudku, pod následkami straty výhody splátok.

V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamietá.

Žalobcovi priznáva proti žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 99% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 01.04.2020 domáhal voči žalovaným v 1. a 2. rade zaplatenia istiny vo výške 5000 eur, dlžného úroku z istiny v sume 374,48 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5000 eur od 17.05.2018 do zaplatenia, poplatkov v sume 54,- eur a náhrady trov konania. V žalobe uviedol, že medzi žalobcom a žalovanými bola dňa 03.10.2017 uzatvorená zmluva o úvere č.1733653460 (ďalej aj „Zmluva“). Neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy boli o. i. Obchodné podmienky pre spotrebiteľské úvery. Na základe zmluvy žalobca poskytol žalovaným peňažné prostriedky v sume 5000 eur. Žalovaní sa v zmysle zmluvy zaviazali vrátiť žalobcovi istinu a zaplatiť mu úroky, poplatky a iné peňažné plnenia. Žalovaní úver neplnili riadne a včas. V dôsledku omeškania žalovaných s plnením úveru žalobca v zmysle ust. 565 OZ v spojení s ust. §53 ods. 9 OZ upozornil žalovaných na možné vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru a nakoľko žalovaní na upozornenie nereagovali, vyhlásil dňa 16.05.2018 Úver za predčasne splatný. Po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalovaní dlžnú sumu neuhradili ani len čiastočne. Žalobca pred podaním žaloby, výzvou zo dňa 02.03.2020 opätovne vyzval žalovaných na úhradu dlžnej sumy. Žalovaní do dnešného dňa splatnú dlžnú sumu neuhradili. V súlade so zmluvnými dokumentami vznikla žalovaným povinnosť zaplatiť za poskytnutý úver žalobcovi aj úroky. V zmluve bola dojednaná úroková sadzba 14,90% ročne. Napriek tomu, že v súlade s Obchodnými podmienkami, je žalobca v prípade ak sa úver stane predčasne splatný, oprávnený ďalej úročiť nesplatenú istinu úveru úrokom dojednaným v zmluve, žalobca si

neuplatňuje voči žalovaným zmluvné úroky po zosplatnení úveru. Žalobca si v konaní uplatňuje od momentu zosplatneniu úveru len zákonné úroky z omeškania.

2. Žalovaní v 1. a 2. rade v odpore proti platobnému rozkazu vydanému Okredsným súdom Banská bystrica dňa 30.6.2020 namietali výšku žalovanej sumy, nakoľko zo žaloby nie je zrejmé, koľko bolo zo strany žalovaných uhradené na istinu úveru, úroky a poplatky. Namietali, že žalobca má nárok iba na istinu úveru po odrátaní úhrad z ich strany, ktorý nárok nerozporovali. Neskôr na pojednávaní k žalobe žalobcu uviedli, že by chceli dlžnú sumu splácať v splátkach, vzhľadom na ich majetkovú a finančnú situáciu. Spočiatku navrhli sumu 70,- eur mesačne, neskôr v sume najviac 80,- eur mesačne.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to zmluvou o úvere z 3.10.2017, aktuálnym stavom úveru ku dňu 29.02.2020, poštovými podaciami hárkami z 17.5.2018, z 3.3.2020 a z 20.4.2018, Výzvami na úhradu dlžnej sumy zo dňa 16.05.2018 adresovanými žalovaným, upozoreniami - výzvami na splatenie dlžnej časti úveru z 19.4.2018 adresovanými žalovaným, predžalobnými výzvami zo dňa 02.03.2020, odporom žalovaných zo dňa 15.7.2020, vyjadrením žalobcu k odporu zo dňa 16.12.2020, vyjadrením žalobcu - špecifikáciou pohľadávky zo dňa 6.4.2021, s prílohami, a to aktuálnym stavom úveru, poštovými podaciami hárkami z 17.5.2018, z 3.3.2020 a z 20.4.2018, Výzvami na úhradu dlžnej sumy zo dňa 16.05.2018 adresovanými žalovaným, upozoreniami - výzvami na splatenie dlžnej časti úveru z 19.4.2018 adresovanými žalovaným, lustráciou žalovaných v registri Sociálnej poisťovne a zistil tento skutkový stav veci:

4. Žalobca ako veriteľ a žalovaní ako dlžníci uzavreli dňa 03.10.2017 Zmluvu o úvere č.1733653460. Podľa čl. 2 Zmluvy bola výška úveru 5000,- eur, úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 14,90 % ročne, splatnosť úveru bola dohodnutá formou 96 mesačných splátok vo výške 96,08 eur, pričom splatnosť prvej splátky bola dňa 20.11.2017 a konečná splatnosť úveru dňa 20.10.2025, RPMN predstavovala 18,30%. Celková čiastka úveru predstavovala 9222,48 eur.

5. V Upozorneniach - výzvach na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 19.04.2018 žalobca žalovaných upozornil, že pohľadávka banky je viac ako 3 mesiace po splatnosti vo výške 405,32 eur a upozornil ich, že ak nedôjde k úhrade dlžnej sumy, banka je oprávnená využiť ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka a vyhlásiť úver za predčasne splatný.

6. Výzvou na úhradu dlžnej sumy zo dňa 16.05.2018 žalobca žalovaných vyzval na zaplatenie sumy 5428,48 eur a to z dôvodu, že ku dňu 16.05.2018 vyhlásil pohľadávku voči žalovaným za splatnú v celom rozsahu.

7. V písomnom podaní zo dňa 06.04.2019 žalobca uviedol že dňa 03.10.2017 bola medzi Poštovou bankou, a.s. ako veriteľom, žalovaným 1) ako dlžníkom a žalovaným 2) ako spoludlžníkom uzavretá zmluva o úvere č. 1733653460, na základe ktorej boli dlžníkovi poskytnuté peňažné prostriedky v sume 5 000,- eur. Dlžník a spoludlžník sa zaviazali vrátiť veriteľovi svoj dlh prostredníctvom pravidelných mesačných splátok vo výške 96,08 eur vždy k 20. dňu v mesiaci spoločne a nerozdielne. Dátum prvej splátky bol 20.11.2017, dátum poslednej splátky (vo výške 94,88 eur) dňa 20.10.2025. S poukazom na skutočnosť, že dlžník a spoludlžník neplatili splatné splátky riadne a včas, vyzval ich veriteľ listom zo dňa 19.04.2018 na zaplatenie dlžnej sumy s tým, že v prípade, ak k jej úhrade nedôjde, je veriteľ oprávnený vyhlásiť úver predčasne splatným a žiadať úhradu celej pohľadávky. Vzhľadom na skutočnosť, že k úhrade dlžnej sumy nedošlo, veriteľ listom zo dňa 16.05.2018 zosplatnil pohľadávku zo Zmluvy (veriteľ pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti v zmysle bodu 4.5 Zmluvy a bod 3.5 OP) Žalovaní v období od poskytnutia úveru vykonal úhradu vo výške 96,08 eur, z ktorej bolo na poplatky zaúčtovaných 6,00 eur, na úroky (úrok z omeškania a zmluvný úrok) 90,08 eur a na istinu 0,00 eur. Z uvedeného vyplýva suma žalovanej istiny („čistá istina" - uvedená v návrhu na vydanie platobného rozkazu) ako rozdiel medzi poskytnutým úverom vo výške 5 000,- eur a započítanými úhradami na istinu 0,00 eur, t. j. 5 000,- eur. Žalobca zaslal konajúcejmu súdu opätovne listinu aktuálny stav úveru (vyhotovenú ku dňu 29.02.2020), ktorá bola prílohou žalobného návrhu a ktorá je výpisom z bankovej knihy (aktuálny stav úveru je vyhotovovaný priamo z BIS-u - bankový informačný systém, ktorý odsúhlasila Národná banka Slovenska, na základe čoho daný systém zabezpečuje dôveryhodnosť a nezmeniteľnosť údajov v ňom uvedených). V zmysle predkladanej listiny je zrejmé, že dlžníkovi bolo poskytnutých 5 000,- eur a tie aj reálne vyčerpal uvedené v časti „Výška úveru"; „vyčerpané" a taktiež v časti „uskutočnené čerpania" - dlžník čerpal sumu 5000,- eur dňa 03.10.2017 jednorázovo). Pokiaľ ide o vykonané úhrady Žalovanými,

tieto sú uvedené v časti „zaplatené splátky“ - výška zaplatenej splátky spolu s jej jednotlivým započítaním na čiastkové nároky Žalobcu - Žalovaní vykonali len jednu platbu, dňa 21.11.2017. Žalovaní ani po podaní žaloby nevykonali žiadnu platbu. V zmysle bodu 3.1 Zmluvy je úver poskytovaný bezplatne, čiže bez poplatku za poskytnutie úveru. Žalobca si so Žalovaným dohodli v Zmluve - bod 2.2 Zmluvy - úrokovú sadzbu vo výške 14,90 % p. a.; suma jednotlivých nesplatených úrokov z omeškania je vypočítaná pomocou zákonnej sadzby úroku z omeškania). Žalobca v podaní vyčíslil úrok z istiny spolu zmluvný úrok z istiny v sume 459,25 eur, úrok z omeškania v sume 5,33 eur, spolu 464,58 eur, z toho úhrady žalovaného započítané na úroky do zosplatenia v sume 90,08 eur, z toho neuhradené úroky z istiny v sume 374,50 eur, z toho neuhradené úroky z istiny uplatnené v žalobe v sume 374,48 eur. Po dátume vyhlásenia predčasnej splatnosti žalovaní nevykonali žiadne úhrady, pričom od súčtu týchto dvoch položiek odpočítal žalobca platby žalovaných, ktoré v uvedenom období započítal na úroky a dospel tak k sume úroku z istiny uplatňovaného v žalobe vo výške 374,48 eur (rozdiel vo výške 0,02 eur vznikol v dôsledku zaokrúhľovania na dve desatinné miesta). Žalobca si uplatnil aj poplatky v celkovej sume 54,- eur (uvedené poplatky sú účtované v zmysle Zmluvy a Sadzobníka poplatkov), pričom ide o poplatky (uvedené preukazuje aj listina aktuálny stav úveru na str. 2 v časti „nezaplatené poplatky“) poistné v sume 6,- eur (vznik pohľadávky dňa 20.12.2017), poistné v sume 6,- eur (vznik pohľadávky dňa 20.01.2018), poplatok za 1. upomienku v sume 9,- eur (vznik pohľadávky dňa 05.02.2018), poistné v sume 6,- eur (vznik pohľadávky dňa 20.02.2018), poplatok za 2. upomienku v sume 9,- eur (vznik pohľadávky dňa 05.03.2018), poplatok za upozornenie pred výzvou v sume 9,- eur (vznik pohľadávky dňa 19.04.2018), poplatok za výzvu na splatenie úveru s prísl. v sume 9,- eur (vznik pohľadávky dňa 16.05.2018). Žalobca uviedol, že uplatňovaný nárok označený ako istina v sume 5 428,48 eur pozostáva zo sumy istiny (čistá istina) vo výške 5 000,- eur, vyčíslených úrokov z istiny vo výške 374,48 eur a sumy poplatkov vo výške 54,- eur a to z dôvodu, že žalobca si pôvodne svoj nárok uplatnil formou upomínacieho konania, v rámci ktorého Žalobca svoj návrh podáva prostredníctvom formulára na to určeného, pričom vzhľadom na nedostatočnú pružnosť uvedeného formulára tak do kolónky istina musel uviesť sumu 5 428,48 eur, pozostávajúcu z vyššie uvedených nárokov. Žalobca má za to, že Súdu dostatočne preukázal oprávnenosť svojho uplatneného nároku čo do výšky, aj do dôvodu.

8. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

9. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

10. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

11. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

13. Ako vyplýva z § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

14. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. (§ 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka).

15. V zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

16. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) odplatu podľa osobitných predpisov, 18aa)

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

p)úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
q)upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
r)veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
s)výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
t)informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
u)právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
v)spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
w)informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
x)právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
y)názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
z)priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.
aa)názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

17. Ako vyplýva z citovaného ust. § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=03.10.2017>>,
b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=03.10.2017>>,
s) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=03.10.2017>>,
z) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=03.10.2017>> a aa) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=03.10.2017>>,
c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=03.10.2017>> alebo
d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=03.10.2017>> a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=03.10.2017>> alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,^{18b)} <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=03.10.2017>>
f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.^{18aa)} <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=03.10.2017>>

18. Ako vyplýva z § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškani. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

19. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom §3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

20. Podľa § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

21. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

22. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

23. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju žalobca ako dodávateľ a žalovaní ako spotrebiteľia, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný žalobcom bez možnosti žalovaných privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaných ako spotrebiteľov v danom právnom vzťahu.

24. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

25. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05.12.2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

26. Podľa § 875v Občianskeho zákonníka, konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

27. Podľa § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

28. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

29. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

30. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

31. Pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úrok (§ 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

32. Zmluvou o pôžičke prenecháva jedna strana (veriteľ) druhej strane (dlžníkovi) veci určené podľa druhu a táto druhá strana sa zaväzuje vrátiť po čase veci rovnakého druhu. Najčastejšie sú predmetom pôžičky peniaze. Samotná pôžička vzniká reálnym úkonom - odovzdaním predmetu pôžičky dlžníkovi.

33. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

34. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca ako veriteľ a žalovaní ako dlžníci uzavreli dňa 03.10.2017 Zmluvu o úvere č.1531428335. Podľa čl. 2 Zmluvy bola výška úveru 5000 eur, úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 14,90% ročne, splatnosť úveru bola dohodnutá formou 96 mesačných splátok vo výške 96,08,- eur, pričom splatnosť prvej splátky bola dňa 20.11.2017 a konečná splatnosť úveru dňa 20.10.2025, RPMN predstavovala 18,30%. Celková čiastka úveru predstavovala 9222,48 eur.

35. Žalovaní uhradili celkovo k predmetnej zmluve sumu 96,08 eur.

36. V zmysle § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05.12.2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť, pričom z dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu je zrejmé, že za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie.

37. Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody.

38. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

39. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávne úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

40. Paušálne uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľov nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka.

41. Ako je zrejmé zo zmluvy o pôžičke, prvá splátka bola splatná dňa 20.11.2017 a konečná splatnosť bola dohodnutá na 20.10.2025. Začiatok plynutia premlčacej doby je potrebné stanoviť v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Vzhľadom na skutočnosť, že žaloba bola podaná na súde dňa 01.04.2020 a v danom prípade bola splatnosť jednotlivých splátok 20. deň v mesiaci, vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe nie je premlčaná žiadna splátka pôžičky.

42. Súd je toho názoru, že akékoľvek ustanovenie zmluvy, v rozpore s § 54 ods. 1 OZ zhoršuje postavenie žalovaného ako spotrebiteľa, v prípade, že výlučnou aplikáciou Obchodného zákonníka prakticky vylučuje použitie ust. Občianskeho zákonníka o premlčaní. Paušálne uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľov nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka.

43. Podľa rozhodnutia Krajského súdu Prešov sp.zn. 6Co/105/2013 zo dňa 10.12.2013 „...súd so zreteľom na uvedené nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie priaznivejšieho ustanovenie o premlčacej dobe trojročnej podľa Občianskeho zákonníka oproti premlčacej dobe štvorročnej typickej podľa Obchodného zákonníka, a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 OZ. Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva úpravu premlčania má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.1.2011 sp. zn. 5 M Cdo 20/2009).“

44. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať aj obligatórne náležitosti vyžadované § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. V danom prípade je súčasťou zmluvy aj rozpis splatnosti jednotlivých splátok s uvedením, aká konkrétna časť splátky je započítaná na istinu, úroky a prípadne ďalšie poplatky. V tomto prípade bol súčasťou splátky aj poplatok za poistenie, ktorý je zarátaný do celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ uhradiť, ako ja do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN). V tomto smere je možné konštatovať, že zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch a úver nie je možné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

45. Nakoľko sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, súd sa ďalej pri svojom rozhodovaní v danom prípade zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru pri ročnej úrokovej sadzbe vo výške 14,90 % v čase podpisu zmluvy.

46. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

47. Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 5 rokov (96 splátok) v období október 2017 činil úrok 8,71% p.a. Z toho je zrejmé, že úrok dohodnutý medzi stranami sporu v danom prípade značne neprevyšuje mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.

48. Žalobca vyhlásil úver za predčasne splatný ku dňu 16.05.2018 (ako je zrejmé z výzvy na úhradu dlžnej sumy).

49. Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že úver je odplacným právnym úkonom. Odplatu (cenu) predstavujú spravidla úroky. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (§ 497 Obchodného zákonníka).

50. Kauza úverového právneho vzťahu spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia peňažných prostriedkov má dlžník (prijímateľ úveru) platiť úroky. Účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje (úverové obdobie); v takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov (porov. Štenglová/Plíva/Tomsa a kol., Obchodní zákonník, komentár 9. vydání C.H.BECK str. 1153).

51. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplacou za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania. Zosplatnenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa, podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškanie k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. Inak povedané dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednaní, t.j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Túto vedomosť však dlžník-spotrebiteľ nemá v prípade dojednaní, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods.1 OZ. Na druhej strane postavenie veriteľa-dodávateľa sa aj bez uvedeného dojednaní nezhorší, pretože v prípade, ak mu v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda jeho právo zostáva zachované, pravda po zohľadnení zaplatených úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody. V prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. (v súvislosti s vyššie uvedeným porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16. júna 2020, sp. zn. 5 Cdo 42/2020)

52. Vzhľadom na vyššie uvedený názor, v danom prípade mal žalobca nárok aj na úrok z úveru po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, a to vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Žalobca si však uplatnil iba nárok na úrok z úveru do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru vo výške 374,48 eur, teda žiadal menej ako v danom prípade podľa zmluvy mohol.

53. Z obsahu zmluvy o pôžičke vyplýva, že žalovaní mali uhradiť žalobcovi istinu spolu s úrokom z úveru, ktorý bol súčasťou jednotlivých splátok úveru, v sume 8647,68 eur (96 splátok po 90,08 eur), a to bez poplatku za poistenie vo výške 6,- eur mesačne. Žalobca mal nárok na úrok z úveru vo výške 3647,68 eur. Žalovaní uhradili žalobcovi jednu splátku v sume 96,08 eur, pričom táto bola v zmysle splátkového

kalendára uvedeného v bode 2.3 zmluvy započítaná na úrok z úveru a poplatok za poistenie. Žalobcov nárok na istinu úveru vo výške 5000,- eur ako aj uplatnený nárok na úrok z úveru vo výške 374,48 eur súd považoval za dôvodný a tento žalobcovi aj priznal.

54. Súd žalobcovi priznal aj nárok na poplatky za poistné vo výške 18,- eur (3x 6 eur) splatné dňa 20.12.2017, 20.1.2018 a 20.2.2018). Uvedený nárok žalobcovi vyplýva priamo z čl. 2.2 zmluvy.

55. Konečnú splatnosť úveru žalobca vyhlásil ku dňu 16.5.2018, čo žalobca sám deklaruje.

56. Spotrebiteľský spor je spor, ktorý vykazuje isté osobitné prvky, ktorými sa odlišuje od iných, a to aj z pohľadu dôkazného bremena. Nepreukázanie rozhodujúcej skutočnosti dodávateľom nemôže byť na ujmu spotrebiteľa (rozsudok Krajského súdu Trenčín sp.zn. 27Co/137/2017 zo dňa 28. 11. 2017).

57. Žalovaní nerozporovali doručenie písomnosti žalobcom do svojej dispozičnej sféry. Súd tak samotné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v danom prípade nepovažoval za spornú skutočnosť.

58. Súd tiež poukazuje na skutočnosť, že vychádzal zo skutočností a dôkazov žalobcom predložených, pričom v súlade s § 154 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Toto ustanovenie sa použije vo vzťahu k dodávateľovi aj v spotrebiteľskej veci.

59. Žalobcovi súd nepriznal uplatnený nárok na poplatky za upomienky v sume 18 eur, a to za poplatok za 1. upomienku v sume 9,- eur a poplatok za 2. upomienku v sume 9, eur ako ani poplatok za upozornenie pred výzvou v sume 9,- eur a poplatok za výzvu na splatenie úveru v sume 9,- eur, teda spolu v sume 36,- eur.

60. V danom prípade sa jedná o sporové konanie a sporové konanie je konaním návrhovým. Žalobca je povinný k žalobe pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, resp. uviesť dôkazy, ktoré v priebehu súdneho konania navrhuje vykonať. Jedná sa o jeho dôkaznú povinnosť a práve v sporovom konaní je nesplnenie dôkaznej povinnosti spojené s procesnou zodpovednosťou za nedokázanie tvrdených skutočností, to znamená s neunesením tzv. dôkazného bremena. Kto a v akom rozsahu má dôkazné bremeno, určujú normy hmotného práva. Zásadne ho má ten, v koho záujme je dokázanie určitej skutočnosti. Nepriaznivé procesné dôsledky (neúspech v spore) stíhajú v sporovom konaní práve toho, kto neunesol dôkazné bremeno (neoznačil potrebné dôkazy alebo uvedenými dôkazmi nebolo jeho tvrdenie dokázané). Na základe uvedeného má potom súd za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno čo do tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky v časti nároku na predmetné poplatky, pretože nepredložil žiadne také dôkazy, ktorými by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť výšku pohľadávky, ktorú si uplatňuje, preto súd v tejto časti žalobu spolu s príslušenstvom zamietol. Zároveň v prípade poplatku takéhoto typu zaň dodávateľ spotrebiteľovi neposkytol žiadne protiplnenie. Predmetné poplatky tak predstavujú iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa. Uplatňovanie uvedených poplatkov je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka. V danej súvislosti súd poukazuje aj na rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Brandenbursku (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006 č. k. 7 U 17/06, v ktorom sa uvádza, že už také poplatky ako poplatky za vydanie náhradnej kreditnej karty, vystavenie kvitancie v predpísanej pozemkovoknižnej forme, skúmanie a preverovanie pomerov a upomienky sú neprijateľné.

61. Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

62. Krajský súd v Prešove vo veci 18Co/109/2011 konštatoval, že cit. „neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znak neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá

je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nar. vl. 87/1995 Z.z.). Za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch)“.

63. Žalobca v zmysle vyššie uvedeného nepreukázal, že za účtované poplatky v sume 36,- eur bolo žalovaným poskytnuté nejaké protiplnenie.

64. Pokiaľ by išlo o formu uplatnenia nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, súd nemôže žalobcovi priznať náklady vo forme paušálnych náhrad. Paušálne náklady totiž nie je možné považovať za konkrétne náklady, ktoré vznikli žalobcovi v súvislosti s uplatnením žalovanej pohľadávky.

65. Navyiac je potrebné uviesť, že výška tohto poplatku má jednoznačne sankčný charakter, pretože tieto sumy presahujú inak nejasné náklady, ktoré žalobcovi môžu v súvislosti s jednotlivými úkonmi vzniknúť. Svojou podstatou tak u poplatkov uvedeného typu ide skôr o zmluvnú pokutu v zmysle § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka za omeškanie dlžníka (porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 9Co/77/2019 z 19. 11. 2019).

66. Súd poukazuje aj na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Trnave sp.zn. 9Co/273/2016 z 17. 10. 2017: „Pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované (vykonávané) vo vlastnom záujme dodávateľa.“

67. Súd preto žalobu žalobcu, ktorá sa týka nároku žalobcu na poplatky za upomienky poplatok za upozornenie pred výzvou a poplatok za výzvu na splatenie úveru, spolu v sume 36,- eur, ako nedôvodnú zamietol.

68. Všeobecnou požiadavkou toho, aby bolo možné písomnosť považovať za doručeníu je, aby adresát mal objektívnu možnosť sa s touto oboznámiť. Pokiaľ je obsahom zásielky právny úkon, potom sa zásielka považuje za doručeníu najmä jej prevzatím, ale aj vtedy, ak jej adresát bude mať objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle v ňom vyjadrenej, t.j. akonáhle sa dostane prejav vôle do sféry jeho dispozície(uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. januára 2011, sp. zn. 5 Cdo 129/2010).

69. Slovné spojenie „dostane do sféry jeho dispozície“ nemožno vykladať v zmysle procesných predpisov. Je ním treba rozumieť konkrétnu možnosť neprítomnej osoby oboznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom. Právna teória a súdna prax za takú možnosť považuje nielen samotné prevzatie písomného hmotnoprávneho úkonu adresátom, ale aj tie prípady, keď dorúčením listu alebo telegramu obsahujúceho prejav vôle do bytu adresáta či do jeho poštovej schránky, príp. i v hodením oznámenia o uložení takej zásielky do poštovej schránky adresát úkonu nadobudol objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom zásielky. Pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne oboznámil s obsahom právneho úkonu. Stačí, ak mal objektívne príležitosť tak urobiť.

70. Jednostranný písomný prejav vôle je účinný voči adresátovi v okamihu, resp. dňom ocitnutia sa v jeho dispozičnej sfére a možnosťou adresáta oboznámiť sa s jeho obsahom (napr. vložením do poštovej schránky v mieste bydliska adresáta, ak sa tam zdržiava). Nie je prípadne rozhodné, že sa adresát nedozvedel v tento deň o obsahu právneho úkonu (Uz NS ČR z 26. 4. 2007, sp. zn. 28 Cdo 1334/2006).

71. Žalovaní sa s plnením svojho peňažného záväzku dostali do omeškania, zaviazal ich súd aj na zaplatenie úroku z omeškania z dlžnej sumy v žalobcom požadovanej výške 5,00% ročne, ktorá výška je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády zo sumy 5000 eur od 29.05.2018 fo zaplatenia (k zosplateniu došlo 16.05.2017, čo žalovaní nenamietali a ani nerozporovali skutočnosť, že doručenia zosplatenia do ich dispozičnej sféry, pričom odoslanie výziev a zosplatenia žalobca preukázal).

72. Keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu, výšku úroku súd priznal s poukazom na ust. § 517, ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/95 Z.z. Ku dňu 29.05.2018 bola základná

úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 0,0 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 5 % ročne.

73. Podľa § 232 ods. 3 a ods. 4 CSP lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

74. Bezprostredne vo výroku rozhodnutia je súd oprávnený určiť, že peňažné plnenie bude vykonané v splátkach. Vzhľadom na majetkové pomery žalovaných po zohľadnení skutočnosti, že žalovaný v 1. rade je síce zamestnaný, jeho čistý mesačný príjem predstavuje okolo 1200 eur, býva v dome spolu s mamou, pričom tejto uhrádza všetky náklady súvisiace s bývaním. jedná sa o platby za elektrinu približne 230 eur mesačne, za vodu 80 eur mesačne a za drevo na sezónu okolo 200 eur. Otec už je nebohý, mama poberá iba vdovský dôchodok, preto všetky náklady v súvislosti s bývaním znáša žalovaný v 1. rade. Žalovaný v 1. rade si platí zdravotné poistenie vo výške 76,- eur mesačne a tak isto platí poistenie v súvislosti s prácou na vysokozdvížnom vozíku vo výške 33,- eur mesačne a poistenie za automobil 42,- eur mesačne. Tieto náklady musí vynaložiť v súvislosti s jeho zamestnaním, respektíve živnosťou. Ďalší náklad uviedol žalovaný v 1. rade platbu za internet vo výške 20 eur mesačne. Bežné výdavky na ošatenie a stravu predstavujú pre oboch žalovaných okolo 200 eur. Žalovaný v 1. rade uviedol, že v spoločnej nehnuteľnosti spolu s ním žije jeho sestra s maloletou dcérou a ďalšia sestra a tak isto stará matka, preto tie náklady na bývanie sú vyššie avšak žalovaný v 1. rade je jediný, ktorý má príjem, pretože ostatní členovia domácnosti sú nezamestnaní, pričom stará matka síce poberá starobný dôchodok, avšak je onkologický pacient a má veľké výdavky na lieky, preto jej tento dôchodok nestačí. Žalovaná v 2. rade je zamestnaná, momentálne je však práceneschopná. Za posledné dva mesiace nemala žiaden príjem, zo Sociálnej poisťovne jej neprišla žiadna výplata. Žalovaná v 2. rade spláca pôžičku vo výške 40,- eur mesačne Slovenskej sporiteľni, a.s.

75. Vzhľadom na finančné možnosti žalovaných, ako aj na samotnú výšku priznanej dlžnej sumy 5392,48 eur, súd žalovaným povolil uspokojiť nárok žalobcu v primeraných splátkach po 80,- eur mesačne.

76. Súd tak zohľadnil aktuálnu majetkovú a sociálnu situáciu žalovaných, kde je zrejmé, že jediným skutočne zarábajúcim je momentálne žalovaný v 1. rade, ktorý sa zároveň stará o širšiu rodinu. Pri stanovenej výške splátky žalovaný uhradí dlžnú istinu najviac 68 splátkami, čo sa približuje splatnosti pôvodne dohodnutej v úverovej zmluve, respektíve sa jedná o kratšie obdobie, kde v zmluve bolo splácanie rozvrhnuté na 96 splátok.

77. Pri určení, že peňažné plnenie sa môže vykonať v splátkach je nutné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu, pričom súd musí prihliadnuť na osobné a majetkové pomery sporových strán, výšku priznaného plnenia, platobnú schopnosť žalovaného, prejavenu snahu o plnenie záväzku žalovaného, dobu, po ktorej by umožnením vykonania plnenia v splátkach došlo k zaplateniu prisúdenej sumy s tým, aby nepredstavovala neúmerné zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa (čo zohľadní pri výške splátok a podmienkach ich zročnosti) ako aj to, či povolenie plnenia prisúdenej sumy v splátkach neprimerane nezasiahne do majetkových pomerov veriteľa, pričom súd môže určiť, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

78. Povolenie splátok na uhradenie prisúdenej čiastky nespôsobí žalobcovi ako banke ekonomické problémy v jeho obchodnej činnosti. Splácanie prisúdenej sumy v mesačných splátkach nezasiahne neprimerane ani do hospodárskych pomerov žalobcu, ktorý má v predmete svojej obchodnej činnosti okrem iného zaradené aj poskytovanie úverov. Žalovaní ako spotrebiteľia si zaslúžia ochranu, keď sa objektívne ocitli v takej situácii, že by zaplatenie dlhu do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia bolo pre nich devastujúce. Žalovaní prejavil snahu dlh splácať. Žiadosť o povolenie splátok vzhľadom na aktuálnu sociálnu situáciu žalovaných, považoval súd za dôvodnú (v súvislosti s vyššie uvedeným porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18Co/47/2019 z 19. 06. 2019).

79. Plynutie času nemá na postavenie žalobcu negatívny dopad, keďže mu patrí nárok na úroky z omeškania z dlžnej sumy až do času úplného splnenia dlhu. Žalobca je bankou so stabilným zázemím na trhu, preto možnosť postupnej úhrady dlhu splátkami v súdom určenej výške nemožno vnímať ako

zásah do pomerov žalobcu, ktorý by bol spôsobilý ohroziť ďalšiu činnosť žalobcu, neprimerane zhoršiť jeho majetkovú situáciu (v súvislosti s uvedeným porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18Co/130/2018 z 17. 12. 2018).

80. Naopak na strane žalovaných pri jednorazovom splatení sumy presahujúcej 5000,- eur, by došlo k značnému zásahu do ich majetkovej a sociálnej sféry, pričom by uvedené bolo spôsobilé neprimerane zhoršiť ich sociálnu situáciu, ako aj situáciu osôb odkázaných na ich pomoc (pomoc žalovaného v 1. rade v o vzťahu k matke a starej matke ako aj ďalších príbuzných).

81. Vzhľadom na výšku splátky požadovanej žalovanými, doba splatenia prisúdenej istiny sa nepredĺži v porovnaní so splatnosťou dlhu pôvodne dohodnutou v zmluve (96 mesiacov). Zároveň za celé toto obdobie žalobcovi prináleží aj zákonný úrok z omeškania. Stanovená výška splátky neúmerne nepredĺži dobu splácania oproti pôvodnej zmluve a zároveň existenčne neohrozí žalovaných (v súvislosti s uvedeným porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 25Co/101/2018 z 30. 04. 2019).

82. Účelom priznania dlžnej sumy súdnym rozhodnutím nemôže byť likvidačné pôsobenie na spotrebiteľa, ktorý sa dostáva z finančných problémov, ale uspokojenie nároku veriteľa, pričom žalobca aj vzhľadom na priznanie nároku na úrok z omeškania nebude takýmto rozhodnutím nijako ukrátený.

83. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

84. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

85. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

86. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

87. Z pôvodne uplatnenej sumy 5428,48 eur s príslušenstvom, žalobca dôvodne uplatňoval sumu 5392,48 eur spolu s príslušenstvom a vo zvyšku súd žalobu zamietol.

88. Žalobcov úspech tak predstavoval 99,34 % a neúspech 0,66 %. Úspešnejšiemu žalobcovi tak po odrátaní neúspechu žalobcu od jeho úspechu vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 99 % (99,34 - 0,66 = 98,68), pričom uvedenú náhradu mu súd proti žalovaným priznal. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.